מהדורה למורה – שיטת הבלש · השלמת משפטים

- מטרה: לבחור צורת פועל נכונה במשפט ולזהות שורשים בהקשר.
- זמן מומלץ: 25 דקות
- מסלול: רגיל · חט״ב–תיכון

הנחיות להפעלה

- המוסכמה בערכה: אות נחה או חסרה נרשמת כ־ו/י (פ״י/ו, ע״ו/י) או י/ה (ל״ה/י); בתשובות התלמידים יש לקבל גם ו׳ או י׳ לבד (למשל ק־ו־ם, ש־י־ר, ב־נ־ה), וגם נ־ג־ש / נ־פ־ל בפ״נ.
- רצוי להפעיל את הדף אחרי הפעילות המקבילה באתר: ✍️ השלמת משפטים (שיטת הבלש).

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	ב – רָצוּ
	2	א – אָקוּם
	3	ב – בָּנוּ
	4	א – נוֹלְדָה
	5	א – הִפִּיל
	6	א – הוֹרִידוּ
חלק ב׳	1	ק־י/ו־ם
	2	ש־נ־י/ה
	3	ב־י/ו־ן
	4	י/ו־ט־ב
חלק ג׳	1	א – מעבירים ל„הוא אתמול״
	2	א – נ׳ בהתחלה
חלק ד׳	—	צעדים בסדר נכון, שורש נכון, נימוק לפי סימן (דגש / אות נחה / „הוא אתמול״).

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

✍️ שיטת הבלש · השלמת משפטים – דף תרגול

בדף זה תתרגלו השלמת משפטים – שיטת הבלש: איך מוצאים שורש חסר. עבדו לפי חמשת צעדי הבלש: „הוא אתמול", בניין, השמטת מוספיות, ספירה, החלטה.

חלק א׳ – בחרו את הצורה הנכונה

קראו את המשפט ואת הרמז בסוגריים, והקיפו את הפועל המתאים.

1. אתמול הם ___ מהר לאוטובוס. (ר־י/ו־ץ, קל, עבר)

א) יָרוּצוּ ב) רָצוּ ג) רָצִים

2. מחר אני ___ מוקדם. (ק־י/ו־ם, קל, עתיד)

א) אָקוּם ב) קַמְתִּי ג) קָם

3. אתמול הילדים ___ ארמון בחול. (ב־נ־י/ה, קל, עבר)

א) יִבְנוּ ב) בָּנוּ ג) בּוֹנִים

4. התינוקת ___ באביב. (י/ו־ל־ד, נפעל, עבר)

א) נוֹלְדָה ב) תּוֹלִיד ג) יָלְדָה

5. הילד ___ את הכוס בטעות. (נ־פ־ל, הפעיל, עבר)

א) הִפִּיל ב) נָפַל ג) יִפֹּל

6. הם ___ את הכיסאות מהבמה. (י/ו־ר־ד, הפעיל, עבר)

א) הוֹרִידוּ ב) יָרְדוּ ג) מוֹרִידִים

חלק ב׳ – מצאו את השורש במשפט

1. בית הספר הוּקַם לפני חמישים שנה. ← הפועל: הוּקַם ← השורש: ____

2. מזג האוויר הִשְׁתַּנָּה פתאום באמצע הטיול. ← הפועל: הִשְׁתַּנָּה ← השורש: ____

3. סוף סוף הֵבַנְתִּי את התרגיל. ← הפועל: הֵבַנְתִּי ← השורש: ____

4. התרגול היומי הֵיטִיב עם הזיכרון שלי. ← הפועל: הֵיטִיב ← השורש: ____

חלק ג׳ – שאלות קצרות

1. מה עושים בצעד הראשון?

(א) מעבירים ל„הוא אתמול״ (ב) סופרים אותיות (ג) מוסיפים י/ו

2. נשארו 2 אותיות ויש דגש בראשונה. מה חסר?

(א) נ׳ בהתחלה (ב) י/ו באמצע (ג) ה׳ בסוף

חלק ד׳ – משפטים משלי

כתבו 3 משפטים על היום שלכם בבית הספר, עם פעלים מהגזרה. סמנו כל פועל וכתבו את השורש שלו.

- עבר, הווה ועתיד – פועל אחד מכל זמן

כרטיס יציאה

השורש של „שָׁמַתְּי״ הוא: ____

הסימן שהכי עוזר לי לזהות את הגזרה:

דבר אחד שעדיין מבלבל אותי: